

ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΜΕΤΟΧΗΣ «ΩΝ»

Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις κατά τις οποίες η μτχ. του ρ. «είμι» παραλείπεται, ενώ κανονικά θα έπρεπε να υπήρχε. Αυτή παράλειψη είναι συνήθης τόσο στις συνημμένες όσο και στις απόλυτες μετοχές. Η επιρρηματικότητα της μετοχής, έστω κι αν απουσιάζει, συνάγεται από τα συμφραζόμενα και το νόημα του χωρίου.

(Α) ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΜΤΧ. «ΩΝ» ΟΝΤΑΣ ΣΥΝΗΜΜΕΝΗ

- «αυτούς εἰς τὴν πολιτείαν οὐ παραδεξόμεθα ἅτε τυραννίδος ὑμνητάς, Πλ. Πολιτεία, 568b» = «*Αυτούς τους ανθρώπους δεν πρόκειται να τους αποδεχθούμε μέσα στην πολιτεία μας, διότι όντως είναι υμνητές του τυραννικού καθεστώτος*». Η μτχ. «ὦν» εννοείται δίπλα στο επίθετο «ὕμνητάς», και δημιουργεί με το «ἅτε» μια συνημμένη αιτιολογική μτχ. πραγματικής αιτιολογίας.
- «ὁ δὲ Κλέανδρος ὑπὸ Δεξιππου τε ἀνερεθιζόμενος καὶ αὐτὸς ἀχθεσθεὶς ὅτι ἐφοβήθη, ἀποπλευσεῖσθαι ἔφη καὶ κηρύξειν μηδεμία πόλιν δέχεσθαι αὐτούς, ὡς πολεμίους, Ξεν. Ἀνάβ. 6,6,9» = «*Ο Κλέανδρος επειδή προκλήθηκε από τον Δέξιππο, αλλά και επειδή ο ίδιος στενοχωρήθηκε για το γεγονός ότι έδειξε φόβο, είπε ότι θα αναχωρήσει με το πλοίο, και ότι θα αναγγείλει καμία πόλη να μη τους δέχεται αυτούς, με την πρόφαση ότι αυτοί είναι εχθροί*». Η μτχ. «ὦν» εννοείται δίπλα στο επίθετο «πολεμίους», και δημιουργεί μία συνημμένη επιρρ. μτχ. υποκειμενικής αιτιολογίας με τον «ὡς».
- «οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοὺς μὲν πρώτους φύλακας, οἷς ἐπέδραμον, εὐθύς διαφθείρουσιν ἔν τε ταῖς εὐναῖς ἔτι καὶ ἀναλαμβάνοντας τὰ ὄπλα, Θουκ. 4,32,1» = «*Και οι Αθηναῖοι τους πρώτους φρουρούς, εναντίον των οποίων έκαναν την επίθεση, αμέσως τους σκότωσαν ενώ εκείνοι βρίσκονταν ακόμη στα κρεβάτια τους και ενώ ετοιμάζονταν να πάρουν τα όπλα τους*». Η μτχ. «ὦν» εννοείται σε αιτιατική αρσ. πληθυντικού αριθμού δίπλα στο «ἐν τε ταῖς εὐναῖς ὄντας». Είναι μία συνημμένη μτχ. επιρρηματική που δηλώνει 'χρόνο' και συγκεκριμένα το σύγχρονο.

(Β) ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΜΤΧ. «ΩΝ» ΟΝΤΑΣ ΑΠΟΛΥΤΗ

- «οἱ πολλοὶ τῶν ἐνθάδε εἰρηκότων ἤδη ἐπαινοῦσι τὸν προσθέντα τῷ νόμῳ τὸν λόγον τόνδε, ὡς καλὸν ἐπὶ τοῖς ἐκ τῶν πολέμων θαπτομένοις ἀγορεύεσθαι αὐτόν, Θουκ. 2,35,1» = «*οι περισσότεροι από αυτούς που έχουν μιλήσει εδώ μέχρι τώρα επαιτούν αυτόν ο οποίος προσέθεσε στο έθιμο αυτήν εδώ την ομιλία, επειδή κατά την γνώμη τους είναι σωστό να εκφωνείται αυτός ο λόγος προς τιμήν εκείνων οι οποίοι κηδεύονται από τους πολέμους*». Η μτχ. «ὦν» εννοείται σε αιτιατική πτώση ουδετέρου γένους ενικού αριθμού δίπλα στο «καλόν», και δημιουργεί μία μετοχή υποκειμενικής αιτιολογίας σε απρόσωπη σύνταξη, με υποκείμενο το απαρέμφατο «ἀγορεύεσθαι».
- «ὄρᾳς ὅτι σὺ πρώτος, ὡς οὐκ ἀναγκαῖον τὸ κλέπτειν, αἰτιᾶ τὸν κλέπτοντα, Ξεν. Κύρ. 5,1,13» = «*Βλέπεις ότι εσύ πρώτος, επειδή κατά την γνώμη σου η κλοπή δεν είναι κάτι το αναγκαίο, κατηγορείς αυτόν που κλέβει*». Η μτχ. «ὦν» εννοείται σε ουδέτερο γένος ενικού αριθμού αιτιατική πτώση «ὡς οὐκ ἀναγκαῖον ὄν», και δημιουργεί μία απόλυτη μτχ. σε αιτιατική πτώση (αιτιατική απόλυτη) με την προσθήκη του «ὡς» να δίνει την έννοια της υποκειμενικής αιτιολογίας.
- «χειμῶνος ἤδη ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου ἐκάτεροι, Θουκ. 1,30,4» = «*και ενώ ακόμη ήταν χειμῶνας και οι δύο επέστρεψαν στις πατρίδες τους*». Η μτχ. «ὦν» εννοείται σε γενική πτώση αρσενικού γένους ενικού αριθμού, και δημιουργεί μία γενική απόλυτη με επιρρηματική σημασία χρόνου: «χειμῶνος ἤδη ὄντος»